

GEMEENTE ROTTERDAM: STIL ASFALT

De maatregelen

Het aanbrengen van stil asfalt binnen de gemeente Rotterdam

De gewenste kwaliteitsverandering / de doelstelling

Het verminderen van de gezondheidsschade door de geluidsbelasting van wegverkeer in de stedelijke omgeving.

Belangrijkste resultaten van de quick scan kostenbatenanalyse (MKBA-light)

Uit deze casus blijkt dat de maatschappelijke baten van stil asfalt, namelijk welzijns- en gezondheidswinst voor omwonenden, groter zijn dan de kosten. Daarmee is het aanbrengen van stil asfalt een maatschappelijk verantwoorde investering. De meerkosten van stil asfalt op 11 geselecteerde straten in de gemeente Rotterdam ten opzichte van gewoon asfalt gedurende de levensduur van het wegdek (45 jaar) bedragen bijna 3,8 miljoen Euro. In totaal worden er echter 16,4 gezonde levensjaren gewonnen door de verlaging van de geluidsbelasting. Dit resulteert in een baat van bijna 21,5 miljoen Euro gedurende de looptijd van 45 jaar. Het saldo is hiermee positief en de batenkostenratio is gemiddeld 5,7.

De afzonderlijke straten hebben in deze studie allen een ratio van groter dan 1. De ratio's lopen echter sterk uiteen, van 1,1 tot 14,3. Dit betekent dat deze quick scan onderscheidt maakt tussen de effectiviteit van het stil asfalt op verschillende plaatsen in de stedelijke omgeving. Het instrument kan hiermee bijdragen aan een weloverwogen keuze voor de toepassing van stil asfalt.

In deze quick scan zijn alleen gezondheidsbaten van ernstige hinder en ernstige slaapverstoring kwantitatief berekend. Kwalitatief zijn ook andere mogelijke kosten en baten van stil asfalt in kaart gebracht. Extra kosten zijn bijvoorbeeld een hogere frequentie van het strooizout bij gladheid en de kosten van het schoonmaken van het wegdek. Extra baten zijn onder andere te verwachten in overige gezondheidsbaten (zoals vermindering aantal mensen met hoge bloeddruk), besparing op gevelisolatie, groter bouwoppervlak bij nieuwbouw (huizen kunnen dichter op de weg gebouwd worden), betere doorstroming van het verkeer bij regen en betere luchtkwaliteit (extra gezondheidswinst). De grootte van deze effecten is moeilijk in te schatten maar de verwachting is dat het saldo en ratio van stil asfalt maatregelen nog positiever worden.

Samenwerking en inbreng van stakeholders

DCMR Milieudienst Rijnmond, gemeente Rotterdam

Leerpunten

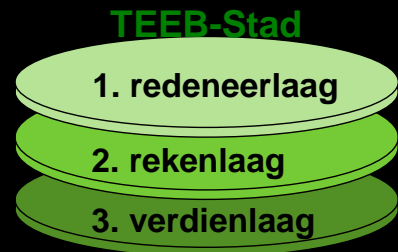
'Het aanbrengen van stil asfalt op strategische plaatsen in de stad is een gezonde keuze!

Wat is TEEB-Stad? MKBA 'light' voor gemeentes!

TEEB staat voor 'The Economics of Ecosystems and Biodiversity'. Het is een internationaal traject waarin steden groenbaten en andere omgevingsbaten meenemen hun investeringsbeslissingen. De kosten van groene, blauwe en sociale maatregelen zijn doorgaans wel bekend zijn, maar hun baten niet. Hierdoor blijft het verleidelijk om plannen die op de tekentafel prachtig zijn aangekleed met groene, blauwe en sociale kwaliteiten, op de rekentafel van de exploitatiebegroting weer uit te kleden, omdat dat de kosten omlaag brengt.

De TEEB-Stad-methode is een lichte variant van de maatschappelijke kostenbatenanalyse (MKBA), die door het rijk gebruikt wordt voor de evaluatie van grote projecten. Zij is speciaal toegesneden op investeringen in de kwaliteit van de openbare ruimte in gemeentes. Dit houdt onder andere in dat de nadruk ligt op het beredeneren van baten en niet op het berekenen ervan. Ook is er speciale aandacht voor het opsporen van mogelijkheden om baathouders te betrekken bij de groenfinanciering. De TEEB-stad-methode bestaat dan ook uit drie lagen: *redeneren, rekenen, verdienen*.

Waarom TEEB-Stad?

Met de MKBA-systematiek van rijk is ook mogelijk om groen- en andere omgevingsbaten mee te nemen in de besluitvorming. Waarom dan toch een speciale methode voor gemeentes en andere lagere overheden? De drie belangrijkste redenen hiervoor zijn:

- (1) de rijksmethodiek is heavy; ingewikkeld qua berekeningen, moeilijk te begrijpen en bovendien duur. De TEEB-Stad methode is light;
- (2) de rijksmethodiek is meer een toetsende methode. TEEB-Stad biedt een ontwerpende methode. Projecten worden ontworpen vanuit de grootste potentiële baten samen met de baathouders. Baathouders worden niet alleen uitgenodigd om mee te denken maar ook om mee te investeren;
- (3) de relatie tussen een batig maatschappelijk saldo en duurzaamheid wordt niet gelegd: de TEEB-Stad-methode laat zien hoe op grond van kosten en baten bepaald kan worden of een project bijdraagt aan duurzaamheid.

Kwaliteitsborging: light qua studielast, maar heavy qua kwaliteit!

De TEEB-Stad benadering is gestoeld op internationaal wetenschappelijk erkende methode voor de economische waardering van ecosysteemdiensten: zie www.teebweb.org. Verder wordt bij baatberekeningen aangesloten op aanvulling op de leidraad OEI* voor waardering van natuur, water en bodem in maatschappelijke kostenbatenanalyses en het bijbehorende kengetallenboek. Het betreft dus de doorontwikkeling van een 'zware' methode naar passende praktijkgerichte 'lichte' werkwijze voor gemeentes.

* OEI= overzicht effecten infrastructuur

Voor wie?

De TEEB-Stad-methode is geschikt voor gemeentes, stadsregio's, woningbouwcoöperaties en andere lokale partijen die worstelen met investeringsvraagstukken op het gebied van natuur, water, herinrichting van de openbare ruimte, erfgoed, milieu, verkeer en vervoer, stadslandbouw etc.

Sluit u aan bij de Community of Practice!

TEEB-Stad is niet alleen een werkwijze, maar ook een werkgemeenschap. Verschillende gemeentes zijn reeds aangesloten bij de Community of Practice: Apeldoorn, Rotterdam, Delft, Amsterdam, Almelo, Haarlem, Den Haag, Eindhoven, Zwolle, Deventer Etc.

Wilt u ook deelnemen? Meldt u dan aan op: www.omgevingseconomie.nl

Hier kunt u terecht met vragen en ook een reeds uitgevoerde of nog uit te voeren casus uit uw gemeente aanmelden. Tevens kunt u hier (gratis) cases van andere gemeentes, de TEEB-Stad-handleiding en andere interessante documenten downloaden.